

EDİTÖR: DR. OSMAN YILMAZCAN

**GENÇ TESAM IV. ULUSLARARASI
SOSYAL BİLİMLER
ÖĞRENCİ KONGRESİ
BİLDİRİ ÖZLERİ KİTABI**

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

İstanbul
GEDİK
Üniversitesi

Bitki Kökenli Et Alternatiflerinin (PBMA) İnsan Sağlığına Etkileri

Hasan Uğur ÖNCEL¹

Öz

Bitki kökenli et alternatiflerinin (PBMA) besin değerleri, tüketici algıları ve duyuşal özellikleri birçok bilimsel araştırmanın konusu olmaktadır. Araştırmacılar, bu ürünleri geleneksel ticari etler ve ev yapımı ürünlerle kıyaslayarak PBMA'ların daha yüksek lif içermelerine rağmen genellikle daha düşük protein ve daha yüksek sodyum oranına sahip olduğunu saptamışlardır. Ülkemizde geniş halk kitleleri, bu şekilde hazırlanmış yiyecekleri sağlık ve sürdürülebilirlik gerekçesiyle merak etseler de, lezzet ve geleneksel beslenme davranışları nedeniyle hayvansal kaynaklı ürünleri saf hâliyle tercih etmektedir. Ancak şehir hayatında yetişen ve yemek yapmaya vakit bulamayan genç nesiller ve çocuklarımız, kendilerine görünüm ve planlama açısından özel tasarlanmış ve cazibe yaratan yabancı markaların sunduğu, fast food sisteminde alıştırılmıştır. Ülkemizin geleceği ve genç nesilleri için büyük bir tehlike olan bu ürünler, obezite ve diyabetin oluşmasında içerdikleri bileşenler nedeniyle büyük bir risk taşımaktadır. Gıda sanayi üretiminde, kolaylık, düşük maliyet ve hız kazandıran yöntemlerle hazırlanan bu ürünlerin beraberinde getirdikleri sağlık sorunlarını derleyerek bilgilerinize sunuyorum.

Anahtar kelimeler: PBMA, Bitki kökenli et, Beslenme alışkanlıkları, Fastfood, Gıda sanayi,

The Effects of Plant-Based Meat Alternatives (PBMA) on Human Health

Abstract

The nutritional values, consumer perceptions, and sensory properties of plant-based meat alternatives (PBMA) have been the subject of many scientific studies. Researchers, by comparing these products with traditional commercial meats and homemade foods, have found

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gedik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İstanbul-Türkiye, ORCID: 0000-0002-6900-1955, ugur.oncel@gedik.edu.tr.

EDİTÖR: DR. OSMAN YILMAZCAN

GENÇ TESAM IV. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER ÖĞRENCİ KONGRESİ BİLDİRİ ÖZLERİ KİTABI

İSTANBUL GEDİK ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI

İstanbul
GEDİK
Üniversitesi

Sınıf Öğretmenlerinin Dünya Barışı ve İnsan Haklarına Yönelik Tutumları ile İlkokul Öğrencilerinin Empati ve Adalet Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Derya ERMEYDAN¹

Öz

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin dünya barışı ve insan haklarına yönelik tutumları ile ilkökul öğrencilerinin empati ve adalet algıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Kahramanmaraş ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı 4 ilkokullardaki 40 sınıf öğretmeni ile 570 ilkökul öğrencisinden oluşmaktadır. Bu araştırmada öğretmenlerden veri toplamak amacıyla Eryılmaz (2008) tarafından geliştirilen "Barışa Yönelik Tutumlar Ölçeği" ve Karaman-Kepenekçi (1999) tarafından geliştirilen "İnsan Hakları Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği"; öğrencilerden veri toplamak amacıyla ise Kaya ve Siyez (2010) tarafından geliştirilen "KA-Sİ Ergenler ve Çocuklar İçin Empati Ölçeği" ve Sarmusak (2011) tarafından geliştirilen "Adalet Eğilimleri Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde Pearson korelasyon testi ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular; öğrencilerin empati ve adalet algılarının orta düzeyin üzerinde olduğunu, öğretmenlerin ise dünya barışı ve insan haklarına yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Sınıf öğretmenlerinin dünya barışı ve insan haklarına yönelik tutumlarının kendi öğrencilerinin empati ve adalet algılarını yordamadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakları, Dünya Barışı, Empati, Adalet, Öğretmen Etkisi.

¹ Bu Araştırma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Destekleme Programının 2024 Yılı 1. Döneminde Alınan Destek ile Gerçekleştirilmiştir.

Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği, Kahramanmaraş-Türkiye, ermeydandry@gmail.com.